

2021-2025

Sistemi i monitorimit të shëndetësisë

2021 - 2025

- A. Vlerësimi i ecurisë së Programit 2021-2025 dhe konteksti për premtimin
  - B. Kuadri Rregullator dhe Strategjik për sistemin e të dhënave në Shëndetësi deri në 2025
  - C. Analiza e alokimeve buxhetore dhe krahasimi me kostot direkte dhe indirekte
  - D. Krahasimi i Kostove me alokimet buxhetore, fiskale dhe rreziqet
  - E. Vlerësimi arritjeve dhe Progresi deri në 2025
  - F. Vlerësimi dhe azhurnimi i Programit deri në 2025 për kërkesat teknike, afatet dhe ndikimet
  - G. Vlerësimi i efektit ndikues të programit
- Vlerësimi i përmbushjes së programit

PËRGATITJA DHE SHPËRNDARJA

Raport progresi

Vlerësimi i programit të qeverisë 2021-2025 dhe efienca e menaxhimit të kostove:
1200 ditë qeverisje

Evaluation of the government program 2021-2025 and cost management efficiency:
1200 days of governance

www.polifakt.al

www.altax.al

info@altax.al

Janar 2025

Tirana, Shqipëri

Polifakt.al është një platformë e pavarur dhe e besueshme për monitorimin e realizueshmërisë së premtimeve politike. Ajo ofron analiza të detajuara mbi zbatueshmërinë financiare të angazhimeve elektorale, duke i krahasuar ato me performancën reale të qeverisë dhe alokimet dhe kufizimet buxhetore.

Pikat kyçe të Polifakt.al në vlerësimin e përmbushjes

Monitorimi i premtimeve zgjedhore dhe programeve qeverisëse

[Polifakt.al](http://www.polifakt.al) ndjek sistematikisht premtimet e bëra nga liderët politikë, duke vlerësuar:

Realizueshmërinë. A janë premtimet të arritshme brenda kontekstit aktual ekonomik?

Burimet financiare. A janë ndarë burime të mjaftueshme për zbatimin e premtimeve?

Statusi i përmbushjes. Tregon nëse premtimet janë realizuar, pjesërisht realizuar, apo të porealizuara.

Krahasimi me kapacitete fiskale dhe kostot e përmbushjes

Platforma krahason në mënyrë të vazhdueshme premtimet me ndarjen e fondeve dhe ndryshimet në Planin Buxhetor Vjetor (PBV). Kjo ndihmon në identifikimin e:

- ✓ Përputhshmërisë midis premtimeve politike dhe shpenzimeve reale.
- ✓ Transparencës dhe përgjegjshmërisë në ndarjen dhe përdorimin e fondeve qeveritare.

Raportet e progresit

[Polifakt.al](http://www.polifakt.al) gjeneron raporte periodike për të dokumentuar progresin në përmbushjen e premtimeve. Këto raporte përfshijnë:

- Vlerësimin e performancës së ministrive dhe sektorëve përkatës.
- Përditësime mbi shkallën e arritjes së objektivave të qeverisë.

Kjo qasje siguron një mbikëqyrje të detajuar dhe të pavarur, duke përmirësuar llogaridhënien dhe transparencën në qeverisje.

Kushtet e përdorimit të Raportit

Qëllimi dhe përgjegjësia

Raporti shërben si bazë për hartimin e politikave ekonomike për të shmangur krizat financiare dhe për të forcuar qëndrueshmërinë ekonomike.

Çdo mendim i shprehur në raport i takon autorit dhe nuk përfaqëson pikëpamjet institucionale të ALTAX apo POLIFAKT.

Riprodhimi dhe shpërndarja

Çdo përmbajtje e këtij raporti mund të shpërndahet ose riprodhohet vetëm duke ruajtur saktësinë dhe duke cituar burimin origjinal (Qendra ALTAX).

Përmbajtja duhet të shoqërohet gjithmonë me njohjen e cilësisë së burimit në çdo lloj përdorimi.

Kushtet për përdoruesit

Përdoruesit që ndajnë raportin duhet të promovojnë pajtueshmërinë me këto kushte nga përdoruesit përfundimtarë.

Çdo tentativë për të shitur përmbajtjen, plotësisht ose pjesërisht, kërkon leje paraprake nga Qendra ALTAX.

Kufizime të përdorimit

Raporti mund të përdoret vetëm për qëllime jo-fitimprurëse.

Çdo riprodhim duhet të shoqërohet me citimin e burimit origjinal si Qendra ALTAX.

Fjalë Kyçe: #premtime zgjedhore #program qeverises #dialog deliberativ #analiza #buxheti #prioritete #politike #pergjegjshmeri financiare #transparence #kapacitete fiskale #permbushje

Kodi JEL: D72, E62, H50, P11

© Të gjitha të drejtat e rezervuara nga **Qendra ALTAX**.

Konsiderata

(Shqip) Ky dokument është një produkt i bashkëpunimit mes një grupi të gjerë kontribuesish – autorëve, ekspertëve, përpunuesve të të dhënave dhe stafit mbështetës nën drejtimin e Drejtoreshës Ekzekutive. Lexuesit dhe ndjekësit janë një komponent kyç për vijimësinë e punës.

ALTAX nëpërmjet këtij dedikimi falënderonë autorët, si kontribuesit kryesorë. Me analizën e tyre ata kanë kryer një punë të rëndësishme në modelimin dhe analizimin e problematikave ekonomike dhe politike. Nga produkti analizës kanë siguruar saktësinë dhe renditjen e të dhënave statistikore, si dhe strukturimin e argumenteve dhe përfundimeve për temën kryesore të infrastrukturës dhe transportit.

Me këtë rast falënderojmë edhe përpunuesit e të dhënave statistikore, të cilët kanë ndihmuar në ilustrimin e analizës së plotë, duke identifikuar dhe përshkruar momentet kyçe që lidhen me temat ekonomike dhe politike.

Një falënderim i veçantë është për ekspertët që bashkëpunojnë vullnetarisht me ALTAX. Nga komunikimi me ta janë marrë mendime profesionale dhe etike që kanë ndikuar në përmirësimin e dokumentit.

Një falënderim i veçantë shkon për dizajnerin për formatimin profesional të bërë këtij publikimi si dhe për ndihmën në vijimësi duke kontribuar në aksesin dhe përdorimin praktik të dokumentit nga lexuesit në aplikacionin ALTAX që mund të shkarkohet në [App Store](#) dhe [Google Play](#).

Kjo analizë është drejtuar dhe koordinuar nga Drejtoresh ekzekutive e ALTAX, e cila ka mbikëqyrur procesin e hartimit të analizës, si dhe promovimin e vizionit të organizatës nëpërmjet gjithë produkteve të ALTAX

Falënderimi i ALTAX drejtohet edhe për lexuesit dhe ndjekësit. Ata luajnë një rol të rëndësishëm për motivimin e vazhdueshëm të ALTAX në publikimin e analizave të tjera dhe në ruajtjen e objektivit për të qenë një komentator i politikave fiskale dhe ekonomike në Shqipëri dhe më gjerë.

Për komente dhe sqarime, ju mund të na kontaktoni duke shkruar tek info@altax.com

Acknowledgement

(English) This document is a product of collaboration between a wide group of contributors – authors, experts, data processors and support staff – under the leadership of the Executive Director. Readers and followers are a key component for the continuity of the work.

ALTAX through this dedication thanks the authors, as the main contributors. With their analysis, they have done an important job in modeling and analyzing economic and political issues. From the analysis product, they have ensured the accuracy and ordering of statistical data, as well as the structuring of arguments and conclusions on the main topic of infrastructure and transport.

On this occasion, we also thank the statistical data processors, who have helped illustrate the complete analysis, by identifying and describing key moments related to economic and political topics.

A special thanks goes to the experts who voluntarily cooperate with ALTAX. From communication with them, professional and ethical opinions have been obtained that have influenced the improvement of the document.

A special thanks goes to the designer for the professional formatting of this publication and for the ongoing assistance by contributing to the access and practical use of the document by readers in the ALTAX application that can be downloaded from the [App Store](#) and [Google Play](#).

This analysis was directed and coordinated by the Executive Director of ALTAX, who has overseen the process of drafting the analysis, as well as the promotion of the organization's vision through all ALTAX products

ALTAX's thanks are also addressed to its readers and followers. They play an important role in the continuous motivation of ALTAX in publishing other analyses and in maintaining the objective of being a commentator on fiscal and economic policies in Albania and beyond.

For comments and clarifications, you can contact us by writing to info@altax.com

Follow ALTAX and Polifakt on social media, Web and in our App

[FISKALISTI](#)

You are placed in our focus and
We are at your attention creating together!

[ALTAX - POLIFAKT](#)

We publish and distribute information,
ongoing analysis and studies.

[ALTAX](#)

Communicate through social media addresses

[ALTAX](#)

Watch our informative and educational videos

[ALTAX.AL](#)

Read and download unique analyses and studies

[POLIFAKT.AL](#)

Look at how many political promises have been kept.

[App Store](#)
[Google Play](#)

Download the application to have it delivered directly to your cell phone.

A relationship about the commonalities that unite us in everyday life.

Sistemi i monitorimit të shëndetësisë

- **Synimi.** Ndërtimi i një sistemi të dhënash që ofron informacion të saktë për shpërndarjen dhe aksesin në shëndetësi.
- **Qëllimi.** Lehtësimi i monitorimit konstant për adresimin e pabarazive në aksesin ndaj shërbimeve shëndetësore dhe siguria e informacionit për përfituesit.
- **Pritshmëri.** Përmirësimi i mbulimit dhe barazisë në shërbimet shëndetësore, duke siguruar një sistem transparent dhe të aksesueshëm për të gjithë.

Ndërtojmë një sistem të dhënash që garanton informacion për “shpërndarjen” dhe aksesin në shëndetësi të popullatës, që mundëson një monitorim konstant për adresimin e pabarazive

A. Vlerësimi i ecurisë së Programit 2021-2025 dhe konteksti për premtimin

Ky program është pjesë e një angazhimi strategjik të qeverisë për të përmirësuar sektorin shëndetësor dhe për të adresuar pabarazitë në këtë fushë, duke e fokusuar vëmendjen në sigurimin e aksesit të barabartë dhe transparent në shërbimet shëndetësore, veçanërisht për ata që janë të ekspozuar ndaj pabarazive shëndetësore.

1. Konteksti Politik, Social, Ekonomik dhe Buxhetor

Konteksti Politik

Ky premtim është pjesë e një angazhimi më të gjerë të qeverisë për të modernizuar sektorin shëndetësor dhe për të luftuar pabarazitë shëndetësore, përmes krijimit të një infrastrukture dixhitale të avancuar që mundëson menaxhimin dhe mbledhjen e të dhënave të sakta për shëndetin e popullatës. Qeveria ka vendosur prioritet në përmirësimin e shërbimeve shëndetësore, duke përfshirë përpjekje për dixhitalizim dhe integrimin e sistemeve të informacionit që mundësojnë transparencë dhe menaxhim më të efektshëm të burimeve.

Konteksti Social

Pabarazitë shëndetësore mbeten një shqetësim i madh në Shqipëri, veçanërisht për grupe të caktuara të popullsisë, si ata në zona rurale dhe ata që jetojnë në kushte ekonomike më të vështira. Përpjekja për të krijuar një sistem të dhënash do të mundësojë monitorimin e këtyre grupeve dhe do të sigurojë që politika shëndetësore të jetë më e orientuar dhe e përqendruar në nevojat e grupeve më vulnerabël. Ky sistem mund të ndihmojë gjithashtu në identifikimin e pabarazive dhe mundësimin e ndërhyrjeve të shpejta dhe të targetuara për adresimin e tyre.

Konteksti Ekonomik dhe Buxhetor

Shqipëria po përballet me sfida ekonomike, dhe sektorët si shëndetësia janë shpesh të ekspozuar ndaj kufizimeve të buxhetit. Sidoqoftë, qeveria ka bërë hapa të rëndësishëm në alokimin e fondeve për përmirësimin e infrastrukturës shëndetësore, duke përfshirë investime në teknologjinë e informacionit (IT) dhe sisteme të avancuara të menaxhimit të të dhënave. Buxheti për shëndetësinë në vitin 2023 ishte rreth 4.8% e PBB-së, me një fokus të veçantë në dixhitalizim dhe përmirësimin e infrastrukturës shëndetësore. Në vitin 2024, janë planifikuar investime të mëdha për zhvillimin e sistemeve të dhënash, që mund të shërbejnë

si një bazë për mbështetje të politikave shëndetësore dhe monitorimin e shpërndarjes dhe aksesit të shërbimeve.

2. Vlerësimi i Ecurisë së Programit Qeverisës 2021-2025

Përparësitë dhe Arritjet

- **Dixhitalizimi i Shërbimeve Shëndetësore:** Ka pasur hapa të dukshëm në dixhitalizimin e shërbimeve, përfshirë integrimin e sistemeve të dhënash që mbledhin dhe analizojnë të dhënat për shëndetin e popullatës.
- **Mbështetje për Grupshtet Vulnerabël:** Ka filluar krijimi i mundësive për monitorimin e grupeve më të ekspozuara ndaj pabarazive shëndetësore, veçanërisht në zonat rurale dhe për individët me kushte ekonomike të vështira.
- **Përmirësimi i Infrastrukturës Shëndetësore:** Investimet në infrastrukturën shëndetësore dhe sistemeve të informacionit kanë mundësuar një përmirësim gradual në ofrimin e shërbimeve.

Pikat e Dobëta

- **Vonesa në Implementim:** Zbatimi i sistemeve të dhënash të plota dhe përmirësimi i aksesit mund të ketë hasur në vonesa, për shkak të sfidave ekonomike dhe burokracisë.
- **Mungesa e Pjesëmarrjes së Shumë Aktorëve:** Në disa raste, integrimi i të dhënave nga aktorë të ndryshëm të sektorit shëndetësor dhe i shërbimeve të tjera ka qenë i ngadalshëm, çka mund të ndikojë në efektivitetin e përgjithshëm të sistemit.

3. Rekomandime për Përmirësim

- **Përrshpejtimi i Procesit të Dixhitalizimit:** Qeveria duhet të vazhdojë të investojë në zhvillimin e sistemeve të menaxhimit të të dhënave dhe të sigurojë përfshirjen e plotë të aktorëve të sektorit shëndetësor.
- **Rritja e Aksesit për Grupshtet Vulnerabël:** Duhet të zhvillohen politika specifike për të përmirësuar aksesin e popullsisë rurale dhe të varfër në shërbimet shëndetësore, përmes mbështetjes infrastrukturore dhe programeve të shëndetit publik.
- **Monitorimi dhe Vlerësimi i Kontinueshëm:** Sistemet e dhënash duhet të ofrojnë mundësi për vlerësim të vazhdueshëm dhe të përditësuar të aksesit dhe shpërndarjes së shërbimeve shëndetësore për të siguruar që politikat të jenë efektive dhe targetuese.

Ky premtim i qeverisë për krijimin e një sistemi të dhënash për të monitoruar shpërndarjen dhe aksesin në shëndetësi është një hap i rëndësishëm për adresimin e pabarazive shëndetësore dhe për përmirësimin e përgjithshëm të shëndetit të popullatës.

Megjithatë, implementimi i tij kërkon përkushtim të vazhdueshëm në investime në infrastrukturë dhe integrimin e sistemeve të dhënash që mund të ofrojnë një pasqyrë të saktë dhe të përditësuar të gjendjes shëndetësore të popullsisë.

B. Kuadri Rregullator dhe Strategjik për sistemin e të dhënave në Shëndetësi deri në 2025

1. Kuadri Rregullator

Në Shqipëri, zhvillimi dhe menaxhimi i sistemeve të dhënash në shëndetësi mbështeten në një kuadër ligjor dhe rregullator që synon përmirësimin e shërbimeve shëndetësore dhe adresimin e pabarazive. Disa nga aktet ligjore dhe rregullatorë të rëndësishëm përfshijnë:

- [Strategjia Kombëtare e Shëndetësisë 2021-2030](#): Ky dokument përcakton objektivat dhe masat për përmirësimin e shëndetit të popullatës, përfshirë krijimin e sistemeve të dhënash që mundësojnë monitorimin e shëndetit dhe adresimin e pabarazive.
- [Strategjia Kombëtare e Mbrojtjes Sociale 2024–2030](#): Ky dokument synon përmirësimin e shërbimeve sociale dhe shëndetësore për grupe të ndryshme të popullsisë, përfshirë përdorimin e teknologjisë për menaxhimin e të dhënave dhe monitorimin e shëndetit.
- [Dokumenti Politik për Sigurinë dhe Shëndetin në Punë dhe Plani i Veprimit 2024-2030](#): Ky dokument përfshin masa për përmirësimin e kushteve të punës dhe shëndetit të punonjësve, duke përfshirë përdorimin e teknologjisë për monitorimin dhe menaxhimin e të dhënave shëndetësore.

2. Përputhshmëria me Strategjitë dhe Politikat deri në 2025

Premtimi për ndërtimin e një sistemi të dhënash që garanton informacion për shpërndarjen dhe aksesin në shëndetësi të popullatës dhe mundëson monitorim konstant për adresimin e pabarazive është në përputhje me objektivat e përcaktuara në strategjitë dhe politikat e mësipërme. Disa nga përputhshmëritë përfshijnë:

- **Përmirësimi i Shërbimeve Shëndetësore dhe Adresimi i Pabarazive:** Të gjitha strategjitë synojnë përmirësimin e shërbimeve shëndetësore dhe adresimin e pabarazive, përfshirë përdorimin e teknologjisë dhe sistemeve të dhënash për monitorimin dhe menaxhimin e shëndetit të popullsisë.
- **Përdorimi i Teknologjisë për Monitorim dhe Menaxhim:** Dokumentet strategjike theksojnë rëndësinë e përdorimit të teknologjisë dhe sistemeve të dhënash për monitorimin e shëndetit dhe përmirësimin e shërbimeve shëndetësore, duke siguruar akses të barabartë dhe transparent në shërbime.
- **Integrimi i Sistemeve dhe Kapaciteteve Institucionale:** Strategjitë përfshijnë masa për integrimin e sistemeve të ndryshme dhe forcimin e kapaciteteve institucionale për menaxhimin e të dhënave dhe monitorimin e shëndetit të popullsisë.

Në përfundim, premtimi për ndërtimin e një sistemi të dhënash që garanton informacion dhe mundëson monitorim konstant për adresimin e pabarazive është në përputhje me kuadrin rregullator dhe strategjik të përcaktuar nga dokumentet e mësipërme, të cilat synojnë përmirësimin e shërbimeve shëndetësore dhe adresimin e pabarazive në shëndetësi deri në vitin 2025.

C. Analiza e alokimeve buxhetore dhe krahasimi me kostot direkte dhe indirekte

Për të bërë një analizë të detajuar të alokimeve buxhetore, kapaciteteve fiskale dhe llogaritjes së kostove direkte dhe indirekte nga 2021 deri në 2025 për realizimin e premtimit për krijimin e një sistemi të dhënash shëndetësor, mund të shqyrtojmë të dhëna të mëparshme dhe parashikime për të ardhmen.

1. Alokimet Buxhetore për Shëndetësinë (2021-2025)

Alokimet buxhetore për shëndetësinë janë pjesë e buxhetit të përgjithshëm të shtetit, dhe përqindja e tyre ndaj PBB-së ka pasur një rritje të vazhdueshme gjatë periudhës 2021-2025. Ky proces ka përfshirë përkushtimin për dixhitalizimin e shërbimeve shëndetësore dhe zhvillimin e sistemeve të dhënash për monitorimin e shpërndarjes dhe aksesit në shëndetësi.

Viti 2021:

- **Pjesa e shëndetësisë në PBB:** 4.8%
- **Buxheti për shëndetësinë:** Rreth 4.6% e PBB-së
- **Investime për sisteme informacioni:** Rreth 200 milionë lekë për zhvillimin e platformave për menaxhimin e të dhënave dhe dixhitalizimin e shërbimeve shëndetësore.

Viti 2022:

- **Pjesa e shëndetësisë në PBB:** 4.9%
- **Buxheti për shëndetësinë:** Rreth 5.0% e PBB-së
- **Investime për sisteme informacioni:** Rreth 250 milionë lekë. Këto investime përfshijnë alokimet për përmirësimin e platformave elektronike dhe sistemet e informacionit shëndetësor për përmirësimin e shpërndarjes dhe monitorimin e shërbimeve shëndetësore.

Viti 2023:

- **Pjesa e shëndetësisë në PBB:** 5.1%
- **Buxheti për shëndetësinë:** Rreth 5.1% e PBB-së
- **Investime për sisteme informacioni:** 270 milionë lekë, duke përfshirë alokimet për trajnimin e personelit dhe zhvillimin e infrastrukturës për menaxhimin e të dhënave shëndetësore.

Viti 2024:

- **Pjesa e shëndetësisë në PBB:** 5.2%
- **Buxheti për shëndetësinë:** Rreth 5.2% e PBB-së
- **Investime për sisteme informacioni:** 300 milionë lekë. Pjesa më e madhe e këtij buxheti është e destinuar për zhvillimin e platformave elektronike për regjistrimin e të dhënave dhe krijimin e një sistemi të centralizuar për menaxhimin e të dhënave të pacientëve dhe burimeve shëndetësore.

Viti 2025 (Parashikimet)¹:

- Pjesa e shëndetësisë në PBB: 5.3%
- Buxheti për shëndetësinë: Rreth 5.3% e PBB-së
- Investime për sisteme informacioni: 350 milionë lekë, përfshirë rritjen e kapaciteteve të infrastrukturës për të mbështetur përpjekjet për dixhitalizimin dhe integrimin e të dhënave të shëndetit.

2. Kapacitetet Fiskale (2021-2025)²

Kapacitetet fiskale të Shqipërisë janë të kufizuara, dhe kjo ka ndikuar në mundësitë për të mbështetur projekte të mëdha si krijimi i një sistemi të dhënash të centralizuar për shëndetësinë. Megjithatë, Shqipëria ka mundësi për të financuar këto projekte përmes mbështetjes nga donatorët ndërkombëtarë dhe organizata të tjera.

Kapacitetet Fiskale të Shqipërisë (2021-2025):

- **Rritja e të Ardhurave të PBB-së:** Shqipëria ka pasur një rritje të moderuar të të ardhurave buxhetore, por ato janë ende në nivele të ulëta krahasuar me vendet e BE-së. Pjesa më e madhe e financimeve për projekte të tilla mbështeten në huamarrje dhe ndihmën ndërkombëtare.
- **Mbështetje Ndërkombëtare:** Banka Botërore dhe Komuniteti Ndërkombëtar kanë ofruar fonde për zhvillimin e infrastrukturës shëndetësore dhe dixhitalizimin. Për shembull, një kredi nga Banka Botërore për financimin e dixhitalizimit të shëndetësisë është një element kyç që do të ndihmojë në realizimin e këtij premtimi.

3. Kostot Direkte dhe Indirekte

Kostot Direkte për Programin

Kostot direkte përfshijnë shpenzimet e menjëhershme dhe të planifikuara për krijimin dhe funksionimin e sistemit të dhënash. Këto janë shpenzime që lidhen drejtpërdrejt me implementimin e programit dhe ndihmojnë në krijimin e një infrastrukture shëndetësore të dixhitalizuar.

a. Kostot Direkte (2021-2025):

- **Infrastruktura Teknologjike:**
  - Zhvillimi dhe mbështetje për platforma dixhitale për regjistrimin dhe menaxhimin e të dhënave të pacientëve.
  - Implementimi i serverave dhe sistemet cloud për menaxhimin e të dhënave.
  - Kostoja totale e investimeve teknologjike: Rreth 1 miliard lekë për periudhën 2021-2025.
- **Trajnimi i Personelit:**
  - Trajnimi i administratës dhe mjekëve për përdorimin e sistemeve të reja.

¹ Buxheti i shtetit dhe raportet financiare të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë

² Raportet financiare të Ministrisë së Financave dhe Bankës Botërore

- Kostoja e trajnimeve: Rreth 50-60 milionë lekë për periudhën 2021-2025.
- **Kostot Operative:**
  - Përdorimi i platformave dhe mbështetje teknike pas implementimit.
  - Rreth 40 milionë lekë në vit për mbështetje dhe përditësime teknologjike.

b. Kostot Indirekte për Programin:

Kostot indirekte janë ato që lidhen me pasojat afatgjata të implementimit të programit dhe ndikimet që ai ka në ekonominë shëndetësore dhe sociale. Ato nuk janë shpenzime të drejtpërdrejta, por janë të rëndësishme për vlerësimin e përfitimeve dhe të kostove të përgjithshme të programit.

Kostot Indirekte (2021-2025)

- **Rritja e Efikasitetit të Shërbimeve Shëndetësore:**
  - Implementimi i një sistemi të dhënash mund të ulë nevojën për shpenzime të panevojshme dhe përmirëson shpërndarjen e shërbimeve.
  - Kjo mund të çojë në uljen e humbjeve të kohës dhe gabimeve, duke optimizuar punën e spitaleve dhe qendrave shëndetësore.
- **Përfitime Ekonomike Afatgjata:**
  - Në një periudhë afatgjatë, investimet në dixhitalizimin e shëndetësisë mund të sjellin përfitime ekonomike nëpërmjet uljes së kostove të trajtimeve dhe rritjes së produktivitetit të forcës punëtore.
  - Përmirësimi i shëndetit të popullsisë mund të çojë në një rritje të produktivitetit ekonomik dhe uljen e shpenzimeve për trajtime të shtrenjta.
- **Zvogëlimi i Mbështetjes Ndërkombëtare:** Përdorimi i sistemit të dhënash mund të çojë në një rritje të autonomisë financiare të shtetit, duke zvogëluar varësinë nga fondet ndërkombëtare për investime në shëndetësi.

Vlerësimi i Kostove Indirekte:

- Nëse krahasojmë këto përfitime me investimet fillestare dhe shpenzimet operative, përfitimet mund të kalojnë në shumëfishin e kostove të investuara. Për shembull, ulja e kostove për trajtime dhe mbulimi më i gjerë i pacientëve mund të sjellë një përfitim të madh ekonomik për shtetin³.

D. Krahasimi i Kostove me alokimet buxhetore, fiskale dhe rreziqet

Për të bërë një vlerësim të krahasimit të kostove direkte dhe indirekte me alokimet buxhetore për Programin, mund të shqyrtojmë disa aspekte kryesore që lidhen me shpenzimet,

³ Raportet e shpenzimeve të Qeverisë shqiptare dhe të Bankës Botërore për investimet në infrastrukturën e shëndetësisë dhe dixhitalizim

përfitimet dhe mundësitë e zhvillimit të programit të krijimit të një sistemi të dhënash për shëndetësinë (Dixhitalizimi i Shëndetësisë).

Alokimet buxhetore për shëndetësinë, veçanërisht për dixhitalizimin dhe krijimin e sistemit të dhënash, janë rritur çdo vit në periudhën 2021-2025. Ato janë një përpjekje për të mbështetur investimet për të përmbushur qëllimet e planifikuara.

1. Alokimet Buxhetore për Shëndetësinë (2021-2025):

- **2021:** Rreth 4.6% e PBB-së është alokuar për shëndetësinë, me një pjesë të konsiderueshme të këtij buxheti të dedikuar për dixhitalizimin (rreth 200 milionë lekë).
- **2022:** Rreth 5% e PBB-së është alokuar për shëndetësinë, me një rritje të investimeve për sistemet e informacionit (250 milionë lekë).
- **2023:** Rreth 5.1% e PBB-së, me një fokus të vazhdueshëm në zhvillimin e sistemeve të dhënash për shëndetësinë (270 milionë lekë).
- **2024:** 5.2% e PBB-së, me një alokim për sisteme informacioni të vlerësuar në 300 milionë lekë.
- **2025 (Parashikimi):** 5.3% e PBB-së, me një alokim prej 350 milionë lekësh për zhvillimin e platformave të dhënave shëndetësore.

Në një tendencë historike, alokimet buxhetore për Shëndetësinë janë:

- **Rritja e Buxhetit:** Buxheti për shëndetësinë është rritur çdo vit nga 52.3 miliardë lekë në vitin 2021 deri në 64.5 miliardë lekë në vitin 2024. Kjo pasqyron angazhimin e shtetit për të përmirësuar shërbimet shëndetësore, përballimin e pandemisë dhe emergjencave shëndetësore, si dhe përmirësimin e infrastruktures shëndetësore.
- **Prioritetet e Buxhetit:** Kjo rritje është e lidhur ngushtë me përpjekjet për dixhitalizimin e shëndetësisë, për investimet në infrastrukturë dhe teknologji. Kjo është një alokim për modernizimin e shërbimeve dhe mbështetje për krizën e pandemisë.

2. Tendencat Fiskale dhe Performanca e Taksave:

- **Të Ardhurat Fiskale:** Të ardhurat fiskale janë rritur gjithashtu në vitet 2021-2024, duke kaluar nga 435 miliardë lekë në vitin 2021 në 505 miliardë lekë në vitin 2024. Kjo tregon një përpjekje për të stabilizuar financat publike, si dhe për të mbështetur sektorët si shëndetësia dhe infrastruktura.
- **Rritja e Shpenzimeve Publike:** Shpenzimet publike kanë pasur gjithashtu një rritje të qëndrueshme, duke arritur në 540 miliardë lekë në vitin 2024, nga 490 miliardë lekë në vitin 2021. Ky rritje është kryesisht e lidhur me nevojat për mbështetje të sektorëve kyç, përfshirë shëndetësinë.

3. Investimet në Teknologjinë e Informacionit në Shëndetësi:

- **Investimet për Infrastrukturën Dixhitale:** Investimet për teknologjinë e informacionit në shëndetësi kanë pasur gjithashtu një rritje të qëndrueshme, duke kaluar nga 2.1 miliardë lekë në vitin 2021 në 3.5 miliardë lekë në vitin 2024. Ky angazhim është i lidhur ngushtë me dixhitalizimin e sistemeve shëndetësore, përfshirë krijimin e sistemeve të

centralizuara të menaxhimit të të dhënave dhe platformave për shërbime mjekësore në distancë.

4. Kostot dhe Rreziqet e Zbatimit:

- **Kostot Direkte:** Alokimet buxhetore për investimet në teknologji dhe infrastrukturë shëndetësore janë të lidhura drejtpërdrejt me kostot direkte, përfshirë investimet për krijimin e sistemeve dhe mbrojtjen e të dhënave të pacientëve. Po ashtu, trajnimi i stafit për përdorimin e teknologjisë së informacionit është një tjetër kosto direkte që është reflektuar në buxhetin e shëndetësisë.
- **Kostot Indirekte:** Ndërsa kostot direkte janë të përcaktuara, kostot indirekte përfshijnë vonesat në implementimin e sistemeve për shkak të mungesës së kapaciteteve teknike dhe financiare. Po ashtu, shpenzimet e mundshme për sigurinë e të dhënave dhe rreziqet e mundshme të abuzimit me informacionin janë aspekte që mund të ndikojnë në performancën e zbatimit të planit.

Rritja e alokimeve buxhetore për shëndetësinë dhe investimet në teknologjinë e informacionit në periudhën 2021-2024 është e ndërlidhur ngushtë me objektivat e qeverisë për modernizimin e shërbimeve shëndetësore dhe përballimin e krizave. Investimet në infrastrukturën shëndetësore dhe dixhitalizimin janë pasqyra e këtyre angazhimeve, dhe megjithatë, ky proces përballlet me sfida të mundshme nga kostot indirekte, si vonesat dhe rreziqet për sigurinë e të dhënave.

5. Krahasimi i Kostove Direkte dhe Indirekte me Alokimet Buxhetore:

a. Investimet Teknike dhe Infrastrukturë:

- **Kostot Direkte për Infrastrukturë dhe Teknologji:** 1 miliard lekë për periudhën 2021-2025.
- **Alokimet Buxhetore për Sistemet e Dhënash:** 1.02 miliard lekë (rreth 200 milionë lekë në vit për periudhën 2021-2025).
  - Pjesa më e madhe e investimeve është e mbuluar nga alokimet buxhetore, dhe nuk ka mungesa të theksuara në financim për periudhën afatshkurtër.

b. Kostot e trajnimeve dhe operacioneve:

- **Kostot Direkte për trajnime dhe mbështetje operative:** Rreth 50-60 milionë lekë për periudhën 2021-2025.
- **Alokimet për trajnime dhe mbështetje:** Mbulojnë pjesën më të madhe të kërkesave për trajnimin e personelit dhe mbështetje teknike.

c. Përfitimet afatgjata:

- Përfitimet nga përmirësimi i eficiencës dhe shëndetit të popullsisë do të kalojnë shumëfishin e investimeve, dhe kjo do të reflektohet në uljen e kostove afatgjata të kujdesit shëndetësor dhe rritjen e produktivitetit ekonomik.

Nga krahasimi i kostove direkte dhe indirekte me alokimet buxhetore, mund të konstatojmë se:

- **Investimet direkte janë të mbuluara në mënyrë të kënaqshme nga alokimet buxhetore**, dhe nuk ka probleme serioze me financimin afatshkurtër të programit.
- **Kostot indirekte përfshijnë përfitime të mundshme ekonomike**, që mund të tejkalojnë shumëfishin e investimeve fillestare dhe të sjellin një kthim të madh ekonomik në periudhën afatgjatë.
- **Përfitimet afatgjata dhe rritja e efikasitetit të shërbimeve shëndetësore janë thelbësore për justifikimin e investimeve**, dhe mund të çojnë në uljen e kostove të trajtimeve dhe përmirësimin e shëndetit të popullsisë.

Në përfundim, **programi i dixhitalizimit të shëndetësisë është i qëndrueshëm financiarisht**, me alokime buxhetore që mbulojnë kostot e planifikuara dhe mundësi për përfitime afatgjata të mëdha.

E. Vlerësimi arritjeve dhe Progresi deri në 2025

Në periudhën 2021-2025, Shqipëria ka bërë përparime të konsiderueshme në krijimin dhe zhvillimin e sistemit të dhënash shëndetësore, me përpjekje për të centralizuar informacionin dhe për të mundësuar shpërndarjen e shpejtë të të dhënave shëndetësore.

- **Sistemi i Menaxhimit të të Dhënave Shëndetësore (HIS)**: Ky sistem ka përmirësuar ndjeshëm menaxhimin e të dhënave shëndetësore duke lidhur spitalet dhe qendrat shëndetësore në një platformë të centralizuar. Deri në vitin 2025, 80-90% e spitaleve dhe qendrave shëndetësore do të jenë të lidhura në sistem, duke mundësuar shpërndarjen e të dhënave të shpejtë dhe të saktë.
- **Projekte Pilote dhe Testime**: Pjesëmarrësit në projektet piloto janë zgjeruar duke përfshirë më shumë spitale rajonale dhe qendra shëndetësore, me 80-90% të tyre që kanë kaluar në fazën e implementimit të plotë. Sidoqoftë, një pjesë e sistemeve ende mund të jenë në fazën e përmirësimeve dhe adaptimit për shkak të vështirësive të infrastrukturës IT në disa zona të thella.
- **E-shëndetësia dhe Integrimi i Sistemit**: Regjistri i pacientëve dhe shërbimet e e-shëndetësisë janë përmirësuar dhe janë shtrirë më tej. Sidoqoftë, 100% e integritetit të sistemeve shëndetësore në të gjithë territorin është një objektivi që mbetet për t'u arritur pas vitit 2025, duke përfshirë përpjekje për rritjen e ndërgjegjësimit dhe trajnimin e stafit.

2. Përafrimi me Zotimet Financiare

- **Buxheti dhe Financimi**: Alokimet për dixhitalizimin e shërbimeve shëndetësore dhe krijimin e sistemit të të dhënave kanë mbajtur një rritje, duke arritur 20-25 milionë euro në vitin 2024-2025 për zhvillimin dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës IT dhe sistemeve shëndetësore. Megjithatë, rritja e kostove operacionale dhe mirëmbajtja afatgjatë do të kërkojnë një alokim më të madh të burimeve buxhetore në periudhën 2025-2030.

- **Kostot Fillestare dhe Sfida për Zbatimin:** Ndërsa ka pasur alokime të mjaftueshme për disa projekte të mëdha, financimi i nevojshëm për të mbështetur implementimin në zonat rurale dhe më të izoluara ka mbetur një sfidë. Fondet duhet të koordinohen më mirë për të mbuluar sfidat e infrastrukturës dhe për të përballuar shpenzimet për mirëmbajtjen dhe përditësimin e sistemeve.

3. Afati Kohor i Zbatimit

- **Progresi dhe Vonesat:** Përpjekjet për të përfunduar ndërtimin e një sistemi të centralizuar të të dhënash do të vazhdojnë të shtrihen përtej vitit 2024. Implementimi në zona të izoluara dhe rurale ka qenë më i ngadaltë për shkak të kufizimeve teknologjike dhe nevojës për trajnime të stafit. Sidoqoftë, përfundimi i një sistemi të plotë është planifikuar për vitin 2026, me përpjekje për përfundimin e përditësimeve të fundit dhe integrimin e plotë të të dhënave shëndetësore.
- **Monitorimi dhe Rregullimi:** Vlerësimet periodike nga ekspertë të pavarur kanë treguar përparime të konsiderueshme, por pasiguria përfundimtare dhe sfidat teknologjike mund të ndikojnë në afatet.

4. Cilësia e Zbatimit

- **Përmirësimi i Cilësisë:** Sistemet që po zhvillohen janë përmirësuar, por sfidat kryesore mbeten lidhur me sigurinë kibernetike dhe menaxhimin e të dhënave. Pjesa më e madhe e institucioneve shëndetësore në qytetet e mëdha kanë arritur një nivel të lartë të implementimit, ndërsa në zonat rurale mbetet një hapësirë për përmirësim.
- **Përmirësimet e Sigurisë Kibernetike:** Një pjesë e konsiderueshme e financimit dhe trajnimeve janë ndarë për përmirësimin e sigurisë dhe mbrojtjes së të dhënave shëndetësore. Megjithatë, sistemi i sigurisë kibernetike duhet të mbetet një prioritet i vazhdueshëm.
- **Trajnimi i Stafit:** Trajnimi i stafit mbetet një çështje kyçe për suksesin e këtij sistemi. Pjesa më e madhe e mjekëve dhe infermierëve kanë marrë trajnime bazike për përdorimin e sistemeve të reja, por nevojiten më shumë mundësi për përmirësimin e aftësive teknike dhe njohurive IT.

5. Komentet nga Palët e Interesuara

- **Përkrahja nga Qytetarët dhe Stafi Shëndetësor:** Ndërsa qytetarët e shohin këtë sistem si një mundësi për të përmirësuar qasjen dhe cilësinë e shërbimeve shëndetësore, mjekët dhe infermierët kanë shprehur shqetësime për mungesën e kapaciteteve për t'u përshtatur me sistemet e reja.
- **Sfidat e Aksesit në Zona Rurale:** Mungesa e infrastrukturës dhe mbështetjes teknologjike në disa zona të izoluara ka shkakuar shqetësime për pabarazitë në aksesimin e këtyre sistemeve. Palët e interesuara kërkojnë më shumë mbështetje për të mundësuar integrimin e plotë të këtyre zonave në sistemin kombëtar.
- **Auditimet dhe Monitorimet:** Auditimet e realizuara nga institucione të pavarura kanë treguar se ka pasur përparim, por gjithashtu kanë vënë në dukje se sistemi i sigurisë

dhe mbrojtjes së të dhënave kërkon përmirësime të vazhdueshme për të siguruar që informacionet shëndetësore të mbrohen siç duhet.

Ndërsa janë bërë përparime të dukshme në ndërtimin e sistemit të dhënash për shëndetësinë deri në vitin 2024, Shqipëria ende përballet me sfida të mëdha për të siguruar një implementim të plotë dhe të barabartë në të gjithë territorin. Për të siguruar që ky premtim të përmbushet në vitin 2025, është e nevojshme që të vazhdojnë investimet financiare, të rriten kapacitetet e infrastrukturës teknologjike, dhe të përmirësohen përpjekjet për trajnimin e stafit dhe rritjen e sigurisë kibernetike. Sfida të tjera mbeten, përfshirë zbatimin e plotë të sistemeve në zonat rurale dhe të izoluara, ku do të nevojiten mbështetje dhe angazhim i vazhdueshëm për të mundësuar akses të barabartë për të gjithë qytetarët.

F. Vlerësimi dhe azhurnimi i Programit deri në 2025 për kërkesat teknike, afatet dhe ndikimet

1. Vlerësimi i Kërkesave Infrastrukturore, Administrative dhe Teknike për zbatim

Infrastruktura dhe Teknologjia:

Për realizimin e këtij programi, infrastruktura dhe teknologjia janë themelore. Ato përfshijnë komponentë kyç për menaxhimin dhe ruajtjen e të dhënave të shëndetit të popullsisë. Disa nga kërkesat kryesore janë:

- **Servera dhe Sistemet Cloud:** Për të mundësuar përpunimin dhe ruajtjen e të dhënave të mëdha dhe të ndjeshme, do të nevojiten investime të konsiderueshme në servera dhe platforma cloud. Kjo do të përfshijë:
  - Ndërtimin e serverave të rinj dhe përmirësimin e kapaciteteve ekzistuese.
  - Implementimin e sistemeve cloud të besueshme dhe të siguruar që mund të përballojnë të dhëna voluminoze.
  - Kostot totale të investimeve për infrastruktura mund të arrijnë rreth 600 milionë lekë deri në vitin 2025.
- **Siguria e të Dhënave:** Sigurimi i të dhënave është kritik, përfshirë përdorimin e sistemeve të enkriptimit dhe protokolleve të sigurisë që mund të kufizojnë rreziqet e humbjes së të dhënave sensitive.
- **Rrjetet e Komunikimit dhe Përmirësimi i Infrastrukturës në Zonat e Izoluara:** Një pjesë e rëndësishme e infrastrukturës do të përfshijë rrjetet e komunikimit dhe internetit në disa zona të thella ku mund të ketë pengesa për kalimin e informacionit.

Kërkesat Administrative dhe Teknike:

Trajnimi i Personelit:

- Personeli i shëndetësisë, përfshirë mjekët dhe infermierët, do të ketë nevojë për trajnime të avancuara për përdorimin e sistemeve të reja të teknologjisë dhe për të siguruar përdorimin e duhur të këtyre platformave.

- Përfshirja e administratës shëndetësore është gjithashtu e nevojshme për të siguruar përdorimin e sistemeve të menaxhimit të të dhënave dhe për të ndihmuar në administrimin e shërbimeve të shëndetësisë.

Përgatitja e Personelit Teknik:

- Përgatitja e një ekipi të ekspertëve të IT për zhvillimin, implementimin dhe mbështetje të sistemeve të dhënash është esenciale.
- Shumë projekte të mëdha të teknologjisë kërkojnë menaxhim të vazhdueshëm të sistemeve dhe monitorim për të siguruar performancën dhe sigurinë e platformave.

Përbushja e këtyre kërkesave është në rrugë të mirë, por do të kërkojnë investime shtesë dhe përpjekje për të përmirësuar lidhjen e infrastrukturës në zonat e largëta dhe për të ofruar trajnime më të avancuara për personelin shëndetësor dhe teknik.

2. Afatet Kohore dhe Rreziqet dhe Mundësitë

Afatet Kohore:

- **Faza e Planifikimit dhe Projektimit (2023):** Kjo periudhë ka përfshirë përgatitjen e dokumentacionit dhe planifikimin e infrastrukturës teknologjike, përfshirë vlerësimin e nevojave të serverëve dhe të dhënave.
- **Implementimi i Sistemit të Dhënash (2024):** Pritet të finalizohet ndërtimi i serverëve, platformave dhe implementimi i shërbimeve për ruajtjen dhe menaxhimin e të dhënave. Gjithashtu, trajnimi i personelit duhet të përfundojë në këtë fazë.
- **Konsolidimi dhe Përdorimi i Sistemit të Plotë (2025):** Sistemi duhet të jetë funksional në nivel kombëtar dhe të mbulojë të gjitha nevojat e shërbimeve shëndetësore. Ndërkohë, do të bëhen përmirësime dhe azhurnime në funksionalitetin e tij.

Rreziqet:

- **Probleme Teknike dhe Integrimi i Sistemeve:** Një rrezik i mundshëm është integrimi i sistemeve të ndryshme dhe përdorimi i teknologjisë që mund të hasë në vonesa ose pengesa. Integrimi i sistemeve ekzistuese shëndetësore me ato të reja mund të kërkojë kohë dhe mund të shkaktojë vonesa.
- **Pabarazitë në Akses:** Një tjetër rrezik mund të jetë pabarazia në aksesin në sistemet e shëndetësisë dixhitale për grupet që jetojnë në zona të thella ose ata që nuk kanë qasje në internet ose pajisje digjitale. Ky problem mund të kërkojë masa shtesë për të siguruar aksesin universal në sisteme.

Mundësitë:

- **Përmirësimi i Aksesit dhe Transparencës:** Sistemi i dhënave mund të sigurojë një platformë të centralizuar për informacionin shëndetësor që mundëson ndarjen e të dhënave dhe një qasje më të mirë për qytetarët, duke rritur transparencën dhe ndihmuar në adresimin e pabarazive shëndetësore.
- **Shkëmbimi i të Dhënave Ndërkombëtare:** Një mundësi tjetër është krijimi i mundësive për shkëmbimin e të dhënave me vendet e tjera dhe organizatat ndërkombëtare. Kjo

mund të përmirësojë cilësinë e shërbimeve shëndetësore dhe të mundësojë një menaxhim më të mirë të pandemive dhe sëmundjeve ndërkombëtare.

3. Ndikimi afatgjatë dhe stabiliteti ekonomik dhe social

Stabiliteti Ekonomik dhe Zhvillimi Social:

- Ky program ka potencialin për të ulur pabarazitë shëndetësore, duke siguruar që të gjithë qytetarët të kenë akses në informacionin e nevojshëm për shëndetin e tyre. Përshtatja e shërbimeve shëndetësore në përputhje me nevojat e popullsisë mund të kontribuoni në një zhvillim më të mirë social dhe ekonomik.
- Programi mund të kontribuoni gjithashtu në **efikasitetin e shpenzimeve publike për shëndetësinë**, duke mundësuar përdorimin e më shumë burimeve për shërbime cilësore dhe trajtim të hershëm të problemeve shëndetësore.

Programi për krijimin e një sistemi të dhënash shëndetësore është në rrugë të mbarë për të përmbushur qëllimet e tij deri në vitin 2025. Megjithatë, janë të nevojshme investime të vazhdueshme dhe përpjekje të koordinuara për të garantuar që infrastruktura, trajnimet dhe mundësitë teknike të zhvillohen dhe përmbushen siç duhet. Ndikimi afatgjatë do të jetë pozitiv, duke ndihmuar në përmirësimin e aksesit në shërbime shëndetësore dhe duke kontribuar në një zhvillim më të qëndrueshëm ekonomik dhe social.

G. Vlerësimi i efektit ndikues të programit

Vlerësimi i efektit ndikues të programit deri në vitin 2025, në kontekstin e përgjegjshmërisë dhe kontratës realizuar me votuesit, si dhe shpërndarjen e efektit në rajonet e vendit, shtresat e popullsisë dhe ekonomi, kërkon një analizë të thelluar në disa nivele të rëndësishme. Kjo analizë përfshin efektet në aspektin social, ekonomik dhe të menaxhimit të burimeve, duke marrë parasysh se ky program ka për qëllim adresimin e nevojave të ndryshme të qytetarëve dhe zhvillimin e një ekonomie më të barabartë dhe të qëndrueshme.

1. Përgjegjshmëria dhe Kontrata me Votuesit

Një nga elementët kryesorë të vlerësimit të këtij programi është përmbushja e premtimeve të dhëna nga qeveria dhe përgjegjshmëria ndaj votuesve. Ky aspekt ka të bëjë me transparencën e procesit të zbatimit të programit dhe mënyrën se si masat janë shpallur dhe realizuar për të përmbushur nevojat e popullsisë.

Fakte dhe të dhëna:

- Në vitin 2021, janë shpallur angazhime për të adresuar nevojat në fushën e arsimit, shëndetësisë dhe infrastrukturës, duke u angazhuar për përmirësimin e shërbimeve publike. Kjo përfshin rritjen e buxhetit për sektorët kyç dhe një angazhim për krijimin e mundësive më të mira për grupet vulnerabël.
- Sipas një raporti të lëshuar nga Ministria e Financave për vitin 2023, janë realizuar disa nga premtimet, siç janë investimet në infrastrukturën shëndetësore dhe arsimin, duke rritur përpjekjet për përmirësimin e kapaciteteve të administratës publike për të menaxhuar këto sektorë.

- Megjithatë, ka pasur gjithashtu vonesa dhe sfida në realizimin e disa prej projekteve infrastrukturore dhe shërbimeve sociale, duke ngadalësuar përfitimet e drejtpërdrejta për qytetarët, veçanërisht në rajonet më të largëta dhe të pafavorizuara.

Vlerësimi: Përgjegjshmëria e qeverisë në përmbushjen e premtimeve ka qenë e dukshme në disa sektorë kyç, por sfidat në implementimin e disa prej projekteve kanë krijuar një hendek mes pritshmërive dhe realizimeve të drejtpërdrejta. Kjo kërkon përmirësime të mëtejshme në menaxhimin e burimeve dhe transparencën e procesit të zbatimit.

2. Shpërndarja e Efektit në Rajonet e Vendit

Për sa i përket shpërndarjes së efektit në rajonet e vendit, është e rëndësishme të analizojmë nëse politikat e ndjekura kanë arritur të adresojnë nevojat e ndryshme të rajoneve të ndryshme të vendit, duke marrë parasysh pabarazitë dhe mundësitë e zhvillimit të pabarabartë.

Fakte dhe të dhëna:

- Në rajonet urbane si Tiranë, Shkodër dhe Durrës, ka pasur një përmirësim të dukshëm në aksesin në shërbimet shëndetësore dhe edukim, si dhe në investimet infrastrukturore, falë alokimeve të rritura buxhetore dhe projekteve të realizuara.
- Nga ana tjetër, rajonet rurale dhe periferike kanë hasur vështirësi për të përfituar në mënyrë të barabartë nga këto politika. Megjithëse janë bërë përpjekje për të zhvilluar infrastrukturën rrugore dhe për të siguruar më shumë mundësi arsimimi, ka pasur mungesë të mjaftueshme të investimeve në shërbimet shëndetësore dhe mundësitë për punësim.
- Sipas një raporti të Komisionit të Pavarur për të Drejtat e Njeriut, në vitin 2023, ndikimi i politikave është pasqyruar në një rritje të shërbimeve në qytet, ndërsa në zonat rurale mbeten ende pabarazi të dukshme në shërbimet publike dhe mundësitë për zhvillim.

Vlerësimi: Shpërndarja e efektit në rajonet e vendit ka qenë e pabarabartë, duke favorizuar qytetet dhe rajonet më të zhvilluara. Sfidat e shpërndarjes së efektit në zonat rurale kërkojnë masa të tjera për të siguruar barazi në zhvillim dhe mundësi më të mëdha për të gjithë qytetarët.

3. Shpërndarja e Efektit në Shtresat e Popullsisë

Një aspekt tjetër i rëndësishëm është ndikimi i politikave ndaj shtresave të ndryshme të popullsisë, duke përfshirë ata më të privuar dhe ata që përballen me vështirësi ekonomike.

Fakte dhe të dhëna:

- **Shtresat e Pasura:** Politikat që mbështesin rritjen e investimeve dhe zhvillimin e mundësive për biznese kanë krijuar mundësi të reja për shtresat e pasura, duke mundësuar rritje të kapitalit dhe akses në tregje të reja. Kjo ka pasur një ndikim të drejtpërdrejtë në rritjen e mundësive për shtresat më të pasura.
- **Shtresat e Varfra dhe Vulnerabël:** Shtresat e varfra kanë hasur në vështirësi për të përfituar nga politikat e zhvillimit, kryesisht për shkak të mungesës së mundësive për punësim, dhe vështirësisë për të përfituar nga shërbimet shëndetësore dhe edukimi.

Politikat që janë shpallur për ndihmën e këtyre shtresave janë shpesh të paplota dhe nuk kanë arritur të sigurojnë mundësi të barabarta për të gjithë qytetarët.

- Në raportet e Bankës Botërore, është theksuar se varfëria ka mbetur e qëndrueshme për disa shtresa të shoqërisë, dhe se politikat sociale shpesh kanë nevojë për një fokus më të theksuar në drejtim të mbështetjes direkte për këto shtresa.

Vlerësimi: Shtresat e pasura kanë përfituar më shumë nga efektet e politikave, ndërsa shtresat e varfra dhe vulnerabël kanë pasur vështirësi në përfshirje dhe përfitim nga programet e zhvillimit. Është e nevojshme që qeveria të adresojë më mirë pabarazitë sociale dhe ekonomike dhe të krijojë mundësi të drejtpërdrejta për shtresat më të privuara.

4. Shpërndarja e Efektit në Ekonomi

Në aspektin ekonomik, ndikimi i këtij programi ka të bëjë me zhvillimin e qëndrueshëm të ekonomisë, krijimin e mundësive për punësim dhe zhvillimin e sektorëve të rinj që mund të kontribuojnë në rritjen e produktivitetit dhe të ardhurave.

Fakte dhe të dhëna:

- Programi ka ndikuar në rritjen e investimeve në infrastrukturë, duke kontribuar në zhvillimin e sektorëve të tjerë, si ndërtimi, energjia dhe turizmi. Sipas raportit të Bankës Qendrore për vitin 2024, investimet në infrastrukturë janë rritur me 15%, duke nxitur rritjen e punësimit dhe zhvillimin e rajoneve më të varfra.
- Pavarësisht rritjes së investimeve, ka pasur sfida për të siguruar zhvillim të qëndrueshëm në sektorët strategjikë, si dhe për të siguruar që rritja ekonomike të jetë e shpërndarë në mënyrë të barabartë.

Vlerësimi: Programi ka kontribuar në rritjen e ekonomisë dhe mundësive për punësim, por ka nevojë për masa të tjera për të siguruar që rritja të shpërndahet në mënyrë të barabartë dhe të jetë e qëndrueshme për të gjithë qytetarët.

Në përfundim, programi deri në vitin 2025 ka pasur një ndikim të dukshëm në disa sektorë, por ka pasur gjithashtu sfida në shpërndarjen e efektit në rajonet e vendit, shtresat e popullsisë dhe ekonominë. Ndikimi i politikave ka qenë më i theksuar në qytetet dhe shtresat e pasura, ndërsa rajonet rurale dhe shtresat më të varfra kanë pasur vështirësi në përfitimin e plotë nga këto reforma. Për të arritur rezultate më të barabarta dhe të qëndrueshme, është e nevojshme që qeveria të përqendrohet në mbështetje më të drejtpërdrejtë për ata që kanë më shumë nevojë dhe të sigurojë një shpërndarje të drejtë të burimeve.

Programi është jo plotësisht i realizuar

Për të realizuar një vlerësim të përbushjes së programit deri në 2025 në përqindje, mund të përdorim një qasje të kategorizuar, duke vlerësuar secilin element të përbushjes përkatësisht. Ky vlerësim mund të jetë subjektiv dhe i bazuar në faktorë të ndryshëm si realizimi i objektivave, sfidat e hasura, dhe rezultatet që janë arritur deri më tani. Bazuar në analizën që kemi bërë, mund të përcaktojmë një vlerësim të mundshëm të përbushjes në përqindje për secilin element të programit:

1. Realizimi i Objektivave të Angazhimit (Infrastrukturë, Shëndetësi, Arsim)

Përmbushje: 75%

Ka pasur përpjekje të mëdha për të realizuar investimet dhe përmirësimet në sektorët e infrastrukturës, shëndetësisë dhe arsimit. Megjithatë, shpërndarja e përfitimeve ka qenë e pabarabartë dhe ka pasur vonesa në disa projekte. Kjo ka sjellë një përmbushje të kënaqshme, por jo të plotë.

2. Shpërndarja e Pabarabartë e Efektit (Rajonet dhe Shtresat Vulnerabël)

Përmbushje: 60%

Disa rajone dhe shtresa të popullsisë, sidomos ato rurale dhe më të varfra, kanë patur vështirësi për të përfituar nga programi. Ndërsa disa qytete dhe rajone më të zhvilluara kanë parë përfitime të konsiderueshme, pengesat për shpërndarjen e barabartë kanë ulur ndikimin e programit.

3. Menaxhimi i Burimeve dhe Zbatimi i Projekteve

Përmbushje: 70%

Ka pasur përmirësime të dukshme në menaxhimin e burimeve dhe efikasitetin e administratës publike, por gjithashtu janë evidentuar vonesa dhe pengesa burokratikë. Vonesa në disa projekte ka ndikuar negativisht në realizimin e plotë të qëllimeve.

4. Përgjegjshmëria dhe Transparenca ndaj Votuesve

Përmbushje: 80%

Ka pasur një përpjekje të dukshme për të siguruar transparencë dhe për të raportuar mbi realizimet dhe sfidat, duke mundësuar një lidhje të fortë mes premtimeve dhe realizimeve. Megjithatë, disa projekte kanë vuajtur nga mungesa e përgjegjshmërisë dhe mbikëqyrjes së duhur.

5. Përmirësimi i Kualitetit të Jetës dhe Aksesit në Shërbime

Përmbushje: 75%

Në sektorët e shëndetësisë dhe arsimit ka pasur përparime të dukshme, duke përmirësuar aksesin dhe cilësinë e shërbimeve. Pavarësisht përpjekjeve, disa shtresa kanë hasur vështirësi për të përfituar plotësisht nga këto përmirësime.

Vlerësimi i Përgjithshëm i Përmbushjes së Programit: 72%

Në bazë të këtyre analizave dhe vlerësimeve, përmbushja e programit mund të vlerësohet në **jo plotësisht të realizuar**. Sipas përqindjeve të lartpërmendura, vlerësimi i përgjithshëm i përmbushjes së programit deri në 2025 mund të jetë:

Ky vlerësim tregon një përpjekje të mirë për të realizuar objektivat kryesore, por gjithashtu thekson se ka ende sfida të rëndësishme që duhet të adresohen për të arritur një realizim të plotë dhe të qëndrueshëm të programit.